

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre	10	—	kr.
Felére	5	—	"
Negyedévre	2	50	"
Egy óra	1	—	"
Egyes szám ára 4 kr.			

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

10 soros hirdetés első sorát 5 kr. Nagyobb hirdetésnél a 10 soros első sorát 5 kr. A hirdetés első sorát 5 kr. A hirdetés első sorát 5 kr.

A közvilágítás ügye.

Debreczen, január 5.

III. Mióta legutólsó cikkünk e tárgyban megjelent, a Debreczeni Ellenő-ben megszólalt a hivatalos kerékkötés orákuluma Győry Kálmán világítási felügyelő. Géza kedvelt hívének keze által s feltalálta a puszkapor, mely azonban csakis betakarva érhető valamit, mert a nyomdafesték annyira megnedvesítette, hogy használhatatlanná vált s most már hiába akarná szárazon tartani, legfeljebb önmagát tudná vele felrobbantani.

Ez a puszkapor pedig az a világraszóló felfedezés, hogy a villam sokkal drágább, mint a gáz, maradunk meg tehát továbbra is pusztán a gáz mellett. Ez a puszkapor bizony vizes, de nagyon, legelőször is azért, mert nagyon régi s a levegővel való érintkezés miázmái immár évtizedek óta keresztülkasul szántották s rögzössé is tették porhanyós talaját a folytonos szárítgatás által, másodszer mert az első okot mindenki ismerve, senki sem ad rá semmit s az utóbbi 10 év alatt Budapestet kivéve alig akadt város, mely ennek a felfogásnak rémítől megriadva gázvilágításra kötött volna szerződést, hanem igenis tuczat számra főzik le az apró városok a nagy metro-

politokat, melyeket régi terhes gázvilágítási szerződések tartanak járóban, harmadszor és legfőképen pedig annyira vizes, hogy a szárítgatás a t. urakra megukra találja ráteríteni a vizes lepedőt.

Az első kettővel nem is foglalkozunk, mindössze az utolsó kérdésre térünk ki kissé bővebben, mint amely tanulmányunk keretébe egy is beletartozik. Emlékeztetünk mindenki, aki ott volt az adhoc bizottság ülésén, hogy miképpen ment a pályázati feltételek megállapítása. Tikos József h. főmérnök felolvasta a komprimált s felolvasta a részletes feltételeket, egymásután megállás és pihenés nélkül s a bizottság tagjainak fejében csak egy kavargóttak a nektovattórák és pormálgertyafények, hogy talán az égi világosság is csak a homályt segítette volna bennük elős — mi természetesebb?! — szó nélkül elfogadta a felolvasott feltételeket. Pedig azokkal a várost alaposan becsapták.

Nevezetesen az van benne, hogy egy tisztán villamos, mint kombinált világításnál 150 ivlámpára hirdette a város a pályázatot. Mit akarnak itt az urak, a kik még az izzó lámpát is annyira félték? Millenáris kivilágítást minden estére talán, s hová akarják azt a 150 lámpát elrakni? Ez meg van

mondva, de kérdjük, hová teszik akkor az ellenézőket, ha a főter, várad-utca, péterfia, Kossuth-utca, hatvan-utca, mind de mind ivlámpa fényben fog fürdeni, holott tisztán gázvilágításnál mindezek az utcák ama lánggal is beérték volna?!

Nem egyéb ez, mint kijátszása a város közönsége azon szándékának, hogy már 1901-ben szabadon válogathasson a gáz és villamosság között. Nyiltan kijelentjük, hogy sem tisztán villamos, sem kombinált világításnál nincs szüksége Debreczen utcáinak többre egyelőre 15—20 s egy 10 év alatti kb. 59-ig fejlesztendő ivlámpára s ekkor ha azt a nézetet elfogadják, végrehajtják, az ajánlatoknak most kimutatott költsége 30%-kal redukálódik.

Mi követeljük, hogy a kiküldött bizottság vegye figyelembe ezt a hibáját a pályázati feltételeknek, mert ezzel nem volt a mérnöki hivatalnak más célja, mint lehetetlenné tenni a villamos világítást s Győry Kálmán érvei őrá magára hullnak vissza, mert neki része volt a feltételek megállapításában s az ajánlatokat egyedül a 150 ivlámpa teszi drágává.

Legközelebb kimutatjuk mennyivel?
Kohányi Gyula.

A „DEBRECZENI” TÁRCZÁJA.

Szerencsétlen szerelem

(Bosnyák elbeszélés.)

Duciel A. nyomán horvátból dr. Zsilinszky Lajostól.

Láttatok-e hervadó virágot — nem őzszel, mikor a természet törvénye szerint minden az anyaföldhöz vágyik vissza s enyésztenek indul, hanem kikeletkor, mikor a természet édes, — dal fakad az ajkakon, — vígan fut a patak és hegyen-völgyön szép virág illatoz?

Amikor a fecskék megérkeznek s megélenkül a mező, — amikor minden örül; — láttatok-e akkor hervadni virágot? . . . Ugye bár nem. — Ugy-e nem láttatok ilyen szomorú, ilyen visszataszító természetellenes képet még?

Nos hát en most ilyet fogok festeni elébetek.

I.

Sztanisics Risztó előkelő gazdának, pénzes kalmárnak a fia volt Djelínában. Apját Ilijának hívták. Gazdagságáról az egész Boszniában beszéltek. Jobbágyi földjei valóságos pasai biratok valának; Családja régi, igen-igen régi már, s a gazdagság ivadékról ivadékra szállott abban.

Ilija gazda nagyon elütött a többi bosnyák nagybirtokostól. Mindig vig és szerete/reméltó szegényekkel, gazdaggal szemben egyaránt ba-

rátóságos. felette jószívű volt s mintegy ötven éves lehetett abban az időben, a melyről szólnunk. Feleséget a szegényebb néposztályból vett volt, kivel páratlan boldog életet élt s a ki két gyermeknek adott életet: Risztónak és Milevának;

A Dasnieza patak mellett laktak. Lakóházuk körül istállók, csürök, magtárak, és ólak azokon túl pedig nagy szőlős és gazdasági kertek hirdették jöletüket. Folytonos szerenese és boldogság környezte őket; bánat vagy szomorúság emberemlékeztől óta nem ütött tanyát náluk.

Daczára e földi jóknak, Ilija mégis csak a fiát vallotta legnagyobb kincsének. Jobban szerette Risztót összes gazdaságánál.

Risztó egyébként még igen fiatal legényke volt, a kinek alig pelyhedzett a bajusza; máskülömben — meg kell neki adni — igen derék, eszes, okos, rendes, csendes s engedelmis fiú Szelidége s szerénysége még egy lányban s csodélatraméltó lett volna. Kőközben akárhányszor elpirult és elszőgyenezett, na valamely virgóczabb természetű lányka tréfát üzött vele, vagy ha az csak huzamosabb ideig tekintett is rá. Persze legénytársai ilyenkor gunyolták és kinevették szegény Risztót, de ő azzal nem sokat törődött. Társaságba különben is keveset szerezett jární De ha mégis elment, mértékletesen mulatozt s az esti harangszó már mindig otthon találta. Sietett a dolgát végezni a házban vagy az istállóban, oda se nézett neki ha az utcát kurjongató társai verték fel,

a kiket a kőlöböl csak a késő este vagy az éj szokott haza vetni, szokás szerint utcák hosszat való kiabálás közepette.

A Risztó szíve szerényebb mulatozáshoz szokott. Mindenben az apját követte. Csupa szív volt ő is mint az.

II.

A Sztanisicsék szomszédjában Geremicsek laktak.

Az öreg Geremic szintén jóra való, tisztességes ember hírében állott, de minden tekintetben kisebb kaliberű Sztanisicsnél. Szerény kis házacskáján kívül alig volt 200 dunum*) földje, egy két tova, ökre és tehene. Néhány darab apró jószág, — de tisztessége és tekintélye alig kisebb, mint a Sztanisicsé. Ami pedig családi viszonyait illeti, hát biz ő özvegy ember volt s egyetlen leányával Lyubiczavai édeget megvonulatn, csendesén Földjeit bérbe adta.

Ami Sztanisicsnak Risztója, az volt Jeramicznek a leánya. Lyubicza mindene egyben.

Es Sztanisics — talán éppen azért, vagy legalább ezért is, — igen becsülte szerette — Jeramicset. Legjobb barátján, fogadta. Együtt lehetett őket látni mindenütt ahol csak nyilvánosan megjelentek.

Az emberek természetesen Jeramicset is megszólták különczködéséért s a gndzag Sztanisichoz való dörgölözéséért, de hát Jeremic e beszédekre épp annyit adott, mint

*) Dunum — 1000 méter. 5 1/2. Amum körülbelül egykath, hold!

BELFÖLD.

Katholikus autonómia. A következő felhívás közlésére kerettünk fel:

A katolikus egyház önkormányzatát szervező kongresszus által megválasztott 27-es bizottságot folyó évi január hó 11-ére délután 10 órára, a főrendiház bizottsági termébe hívom össze.

Gróf Szapáry Gyula,
elnök.

A főrendiház megválasztott és kinevezett tagjai. A főrendiháznak 1885-ik évben történt átalakulása alkalmával azon 50 főrendiházi tag közül, ki választás után jutott a főrendiházba ez idő szerint még csak 34 tagja van életben és pedig 1 herceg, 18 gróf és 15 báró. Ezek közül 2 tag aktív miniszter, 1 tag pedig miniszter volt. Az ugyancsak 1885. évben élethossziglan kinevezett főrendiházi tagok közül múlt év végéig életben volt még 17, a legutolsó, kik a kinevezettek közül meghalt, Görgey altábornagy volt. Az élethossziglan kinevezett tagok közül 3 báró és egy gróf időközben a főrendiházban örökös tagsági jogot nyervén, az élethossziglan kinevezési jogcíméről lemondott.

A képviselőház üléséből.

— Budapesti levél. —

január 4.

Nagy meglepetést hozott a mai ülés a kormánypártnak. A vám- és bankügy ideiglenes szabályozásáról szóló javaslat főként a függetlenségi és 48-as párt ma berekesztette az általános vitát.

Még két szónok szólt az önálló vámterületért sikra. Boda Vilmos, ki kijelentette, hogy az ellenzék sem a klotúrral, sem más retorzióval való fenyegetés nem fogja elriasztani utjától. azután Stermán György ki fejtegetéseiben kimutatta, hogy a függetlenségi párt csak önmagához maradt konzekvens; midőn harminc esztendő óta hirdetett programjának megvalósítása érdekében mulasztást nem akar elkövetni.

Sztanisics és folytatták mindketten szokott életmódjukat zavartalanul tovább.

Jeremicsnél a ház összes gondját Lyubicza végezte — s dicseretere legyen mondva — mintaszerűen. A még 16 éves lány ugy intézte dolgait, hogy azt bámulat volt látni. Fejt kecskéket s teheneket, takarított szobát, konyhat, istállót, udvart kívül-belül; mosott font, szőrt, varrt és főzött — szóval egy háziasszony összes dolgot végezte, ugyszólván szakadatlan munkában. Mulatásra nem is gondolt. Eleg volt ő neki, ha néha néha a szomszédok Risztóval válthatott egykét szót a kerítésnél.

III.

Egy szép őszi napon vidékiek érkeztek látogatva Jeremicszekhez. Volt közöttük egy katona viselt csinos legény is. Nem csináltak titkot jövetelük czéljából: csakhamar kirúkkoltak vele, hogy hazitüznéni jöttek s hogy igen tetszik a leány annak a katonának viselt csinos legénynek.

Egy hét múlva aztán megint eljöttek. Megint dicserték a leányt, de sőt egyben meg is kérték mer a katona viselt csinos legény részére.

Jeremics azonban nem adta a leányt. Azt mondta, hogy gyenge, hogy fiatal, hogy tapasztalatlan még olyan mint a bimbó — a miben teljesen igaza is volt.

De a kérők nem hagytak nyugtot neki. Nyaggatták, faggatták s addig kérték a leányt, míg végre az öreg Jeremics oda ígerte — jövő őszre.

S mit tehetett Lyubicza: belenyugodott apja akarata s végezte a dolgát mint az előtt. De mintha egyre halványodott, hervadt volna az a szép lány ez időtől fogva. A beálló tel fehérségével ő is fehéredni látszott. Hiába volt jóvendőbelijének gyakori látogatása, hasztalan forró csókjai bizony a szép Lyubicza tavaszra súlyosan megbetegedett.

E két beszéd képezte az általános vita befejezését. Még csak Ivánka Oszkárnak volt egy sajátos nyilatkozata, melyet a nemzeti párt nevében mondott el. Ebben Barabás Béla határozati javaslatának elfogadását jelentette ki szükségtelemnek, a mi elég furesán hangzott oly párt tagja részéről, kinek vezére Apponyi Albert gróf, miután Barabás határozati javaslata tudvalevőleg szóról-szóra Apponyi nyilatkozatát tartalmazza.

A Hazban ezt a megtartást a közelgő fuzió előjeleket tekintették, mert Apponyiék nem akarják Bánffy zavarba hozni az által hogy rakenszeritsék Apponyi második, az elsonél sokkal világosabb értelmezésének elfogadására.

Ez incidens után a záróbeszédre került a sor. — A kormánypárt fellélegzett, — a miniszterelnök örömmel dörzsölte kezét és Falk a fzyosón ismételte a szabad szóról elmondott hasonlatát.

Pulszky rövid beszédet mondott. Szinte féltékeny került minden összetűzést és azért csak pusztán arra szoritkozott, hogy Kossuth javaslatának mellőzését Enyediének pedig elfogadását ajánlja. — Utána Kossuth Ferencz mondotta el záróbeszédét, Először is hangsúlyozta, hogy a vezetése alatt álló párt beszűnteti a vita folytatását, daczára annak, hogy erejének még alig egyharmadát használta fel.

A jobboldal ezt a kijelentést gúnyos derütséggel kísérte, mely az ellenzékét jogosan felháborította.

Kossuth méltatlankodva meg is jegyezte:

— Csak a tudatlanok nevetnek az arithmetikán, akik számolni tudnak, tudják, hogy 60 nak 20 az egyharmada mert a mi 99 tagból álló pártunknak eddig csak 20 szónoka vett részt a vitában.

Olay Lajos is közbeszólt: Ilyent kinevetni nem tisztesség!

A jobboldalon is restelték sokan a semmivel sem indokolt derütséget és igen sokan helyeselték Kossuthna, midőn kijelentette, hogy a párt mindövig megmaradt a tárgyi-

Mondogatta ő a baját eleget Risztónak az ő gyerekkori játszótársának, barátjának, s szomszédjának — másnak nem tarthatta őt — de bizony az se tudott irt szolgálatni fajó sebére. És mikor már allandóan agybs került s Risztó többször meglátogotta őt és vigasztalta, még akkor sem tudta szegényke annak a valódi okát, hogy miért sziveli Risztót jobban s miért bizalmasabbja ő neki ez, mint jóvendőbelije.

IV.

Idő haladtával az öreg Sztanisics azt kezdte észre venni, hogy fia nem az a pontos nem ez a rendes, nem az a higgadt, gondolkodású fiatal ember, aki csak kevéssel előbb is volt. Tehát felelősségre vonta Risztót. Risztó pedig leplezetlenül elmondott neki mindent.

Igen, mindent csak azt nem, hogy Lyubiczát véghetetlenül s igazán szereti s hogy általa viszont épp úgy szerettetik. — Hiszen nem tudta szegény hogyan mondhatta volna hat ? ! . . .

De sejtette tudta is már, apja, s alig végzett Risztóval, sietett át Jeremicshez, hogy közölje vele mind egy szög azt. amjt neki fia mondott.

— Nem így gondoltam én ezt — so-pánkodott Jeremics szomszédjának szavait hallva.

— Én sem, barátocskám — válaszola egykedvűen Sztanisics.

Lyubicza pedig ez alatt akkora lázba esett, hogy önkívületi állapotában fennhangon beszélt, érthetetlen mondván:

— Risztó — segíts Risztó — nem látod hogy — hogy — hegy égek — egészen el-égek . . .

Es csakugyan elégett, Május elsejen hervadt el a gyönyörű kis virág.

lagos és higgadt tanácskozásnál, daczára annak, hogy a miniszterelnök turbulensnek nevezte el ezt a pártot. Majd kifejtette, hogy a párt miért szűnteti meg a további vitát.

Először: előidézett egy helyzetet, melyben Magyarország önálló vámterületének a jogi alapja tényleg bekövetkezett.

Másodszor: kimutatta, hogy az 1867-es alapon Magyarország önállósága sohasem fejleszthető.

Harmadszor: beigazolta, hogy a 67-es alapon álló kormányok nem tudják megvédeni az ország érdekeit.

Negyedszer: kitüntette, hogy a Bánffy-kubtnet semmiféle bizalmat nem érdemel, mert ma egészen másként cselekszik, mint a mit Dániel és Lukács miniszterek tavaly kijelentettek, végül pedig ad demonstrandum bebizonyította a párt, hogy a kormány hatalmának fenntartása érdekében alkotmányértésre is képes a többség eltúri ezt az alkotmány-sértést.

Ezen tények konstatálása után a párt megállhat küzdelmében, mert tudja, hogy kötelességét híven teljesítette.

Az elnök elrendelte a szavazást, melynél a javaslatot általánosságban és Enyedy Lukács határozati javaslatát nagy többség fogadta el, Kossuth és Barabás határozati javaslatait pedig elvetették.

Rövid szünet után a Ház megkezdte a javaslat részletes tárgyalását. Polónyi Géza szólott az első szakaszhoz, megállapította azt a tényt, hogy Szilágyi Dezső a miniszterelnök megbízásából tárgyalásokat folytatott az ellenzékkel a javaslat korábbi elfogadása érdekében, de ezeket a tárgyalásokat a miniszterelnök meghusította, csak azért, hogy magának Bécsben érdemeket szerezzen. Epp ezért a felelőség azért, hogy a javaslat decz. 31-ig törvényerőre nem emelkedett, és senki mást, mint a miniszterelnököt nem érhet Majd kimutatta az önálló vámterület szükségességét és hirdette, hogy a függetlenségi párt a jövőben is folytatja ezért a küzdelmet. Apponyival és Horánszkyval polemizálva, kimutatta hogy Bánffy az alkotmánytalan Ausztriával is kész lesz a szövetséget megkötni, — a mit már ez is bizonyít, — hogy az osztrák miniszterium már egy egész évre tartja fenn a szövetséget rendeleti uton Magyarországgal.

Beszédének végén rámtartott Polónyi arra a kétszínű játékra, melyet Bánffy a korona előtt fejtart.

Ez szólsrá birta Bánffy is, ki azonfelől hogy megegyezzer az ellenzékre próbálta háritani a felelőséget az ex-lex-állapotért, — azt a merész állitást is kockáztatta, — hogy az ellenzék mindig a korona ellenére akar csekedni, — Ez a mondas nagy vihart támasztott.

— Hazudik! rága!maz! — kiáltották balfelől, Gyöngy Elek föl is ugrott rögtön a helyéről, hogy ezt a befekített személyes kérdésben visszautasítsa, Szilágyi azonban le akarta csillapítani a fölháborodott ellenzékét és más formát keresett Gyöngy felszólalásához, ki midőn végre szóhoz jutott, erőlyes szavakban utasította vissza a miniszterelnök szavaiban rejltó imputációit.

— Mit mondhat ez az ember a koronának, mikor nem hallja őt az ország! — jegyzi meg Bartha Miklós.

— Szégyen, gyalázat.

— Zsandár!

— zudul fel a felháborodás a miniszterelnök-re, ki érezt, hogy elszölte magát és ezért megegyezzer felszólt. De perezekig nem tudott szóhoz jutni.

— Mit beszél?

— Hoch! Eláll! Eláll! — kiáltották feleje. Az elnök hiába csöngtetett, a rend csak nem állt helyre. Nagy zajban aztán a miniszterelnök olyasfélét mondott, hogy ő csak védekezett Polónyi felszólalásával szemben és nem akart senkit se denuncziálni.

Ebben az izgatott hangulatban nyújtotta be aztán a miniszterelnök végül a 3-ik szakaszhoz benyújtandó módosítványait és előterjesztéseit.

Bia

a nagy tegnapel magántá czafolják beteg letaviratú

A

tanak be és ismer kaput se kedésne ne tudja

Bismarck

beteg és egy lato

egész-é aki a B

azt mor

laba; a de ez a

Friedric

hogy B

s remé

fog áll

deltan

czeg ily

E

ezeket

28-an r

legszük

Bismar

ünnepe

Hencké

látogat

na gyon

Herber

nem is

herce

legkín

álmotl

melelt

latis; s

esemér

nál is

ujév n

besz

aludt

és tür

Ki

gyalas

kodni

rünk,

nyara

hogy

konján

denko

das és

eredm

káltak

sát es

rálata

tapasi

midőn

tárgy

hogy

helyze

lapok

nemz

magá

alól

hirrel

mutá

akez

a két

az i t

tértés

megb

még

mazo

követ

kedve

Japán

KÜLFÖLD.

Bismarck betegsége. Bismarcknak, a nagy német exkancellárnak tegnap és tegnapelőtt halálhírének hordták szét berlini magántáviratokat. Ma — természetesen — megczáfolták a hírt, de hogy a vaskancellár igen beteg lehet, mutatja következő friedrichsruhi táviratunk:

A hercegi kastélyba senkit sem bocsátanak be; a beteg hercegért érdeklődő barátok és ismerősök tömegesen jönnek, de még a kaput sem nyitják ki nekik. Ennek az intézkedésnek azzal adják okát, hogy a herceg ne tudja másoktól, hogy állapota aggasztó. Bismarck herceg maga nem hiszi, hogy beteg és még néhány nap előtt is azt mondta egy látogatójának, hogy a jövő századot jó egészségben reményli megérhét. Egy ember, aki a Bismarck-család viszonyaival jól ismerős azt mondja, hogy a hercegnek már dagad a lába; a herceg környezete tagadja ugyan ezt de ez az ember rossz benyomással távozott Friedrichsruhból. Schweninger azt mondja, hogy Bismarck betegsége rendszeren folyik le s reményli, hogy egészsége nemsoká helyre fog állni. A hercegi kastély kevés látogatóját délután kettőtől négyig bocsátják be; a herceg ilyenkor mindig kerekesszéken ül.

Egy másik friedrichsruhi táviratunk ezeket jelenti: Bismarck herceg december 28-án még egészen jól volt; ezen a napon a legszűkebb családi körben ülték meg a beteg Bismarck Herbert gróf születésnapját; az ünnepeken csupán a család régi intimusa, Henckel-Donnerstmark gróf vett részt; más látogatókat nem fogadtak. Az öreg herceg nagyon jókedvű volt és többször koczczintott Herbert gróf egészségére. Eddig még csak nem is sejtik, hogy miből keletkezhetett a herceg halálának híre. Bismarck herceg a legkínosabb fájdalmakat szenvedte ugyan és álmotlansága már krónikusá vált, de étvágya meglehetősen jó és szellemi frissessége bámulatos; élelken érdeklődik minden politikai esemény iránt és a legfájdalmasabb rohamoknál is rendelkezésére áll egy elmés ötlet új napján is ő maga válaszolt az üdvözlőbeszédre és táviratokra. Mult éjjel elég jól aludt és ma kielégítő az állapota. Korán kelt és tüdő után jókedvű volt.

Kína és az európai nagyhatalmak.

— Politikai hetiszemléből. —

Nem akarunk a külügyi kérdések tárgyalásában kifejezésre jutó ítéletünkkel hivalkodni, mert a hivalkodás nem a mi kenyerünk, de meg lapunk olvasókönyvére bizonyára amugy is szivesen ismeri el rólunk, hogy a külpolitikát érintő eseményeket és konjunkturákat az események eddigéig mindenkor igazolták.

A kínai-japán háború, az örmény lázadás és a görög török konfliktus lefolyása és eredményei a legteljesebb mértékben vertikáitak a Politikai Hetiszemlének állásfoglalását és iteltet a felsorolt nagy események birálatában s úgy hisszük, hogy a léfoylt hét tapasztalatai ismét nekünk adtak igazat, a midőn a kínai-angol-német-orosz konfliktus tárgyában teljes nyugalommal, mondhatnók, hogy határozott optimizmussal itéltük meg a helyzetet. Mert most már az irányadó angol lapok is bekésebb hurokat pengetnek és a nemzetközi pénzpiac teljesen emancipálta magát a konfliktus okozta riadalom hatása alól...

Az angol sajtó most már kevesebb rémhírral ijesztgeti a békeszerető Európát. S mután kitünt, hogy az oroszok és németek akciója közös megegyezésen alapul s hogy ez a két nagyhatalom éppenséggel nem hajjndó az it, Európában nagynehezen létesítet egyetértést Nagybrtania kedveért a távoli keleten megbolygatni s mivel másrészt Olaszország is még sokkal inkább érzi az Anglia által sugalmazott és itápoltt gyarmatpolitika szomorú következményeit, mintsem hogy az angolok kedveért hajóit most a kínai vizekbe küldje; Japán és Északamerika pedig épp oly rossz

szemmel nézik Angliának, mint a többi európai hatalomnak a Sárga tengeren való uralmát: izoláltsága tudatában Angliának nem maradt egyéb hátra, mint belenyugodni az oroszok és németek térfoglalásába, illeőleg a legjobb két kínai kikötőnek az e hatalmak részéről való megszállásába.

Az angol kormány pedig azzal akar most elégtételt szerezni a világra! máért mindinkább aggódo britt közvéleménynek, hogy egy bár nem mérges hangú, de szertőlött határozott és feire nem magyarazható jegyzéket küldött Pekingbe, melyben megjelöli azokat a lépéseket, melyeket Anglia tenni készü, ha Kína lemondó politikája veszélyeztetné Anglia politikai és kereskedelmi állását a legszélsőb Keleten Politikai körökben amde joggal azt hiszik, hogy ez az intelem nem reklamátió az eddig történetek miatt; Anglia csak elejét akarja venni Oroszországnak és Németországnak az angol érdekekre nézve káros terjeszkedését Kiao-Csaonak a németek által és Port-Artunak az oroszok által való elfoglalása ellen az angol kabinet, mint biztosan állítják, nem támaszt semmiféle igényt. E hírek alapján tehát azt lehetne következtetni, hogy Salisbury lord azon az állásponton van, hogy Kelet-Ázsiában a teljes nemzetközi egyensúly maradjon meg. Tény, hogy az angol kereskedő világ a kínai provinciák első vámjának eltörlésében, amelyet Salisbury követel Pekingben, kompenzációt találna az orosz és német diplomácia sikereivel szemben.

Ámbátor a Londonból érkező eme hírek nem érdemelnek ezuttal különös hitelt, mégis azt kell hinnünk, hogy a Pol. Cor. fentebbi értesülése igen közel jár a valósághoz.

Az angol kalmár szellem eszerint egész terjedelmében jut kifejezésre ebben a konfliktusban is. Ami nagy szerencse egész Európára Mert mindaddig, míg Nagybrittaniában a kalmár szellem elnyomja, vagy legalább is sakkban tartja a britt nemzeti önértetet, addig Anglia nem fog az európai hatalmakkal háboruba keveredni.

Másrészt még az angol kormány abbeli törekvése, hogy Anglia pozíciójának a védelmére s biztosítására a kereskedelmi és gazdasági érdekeket tolja előtérbe, mintegy szimbolikus kifejezése annak, hogy távol tőle minden háborus szándék s — hogy bekes eszközökkel békes uton keresi a megegyezést a versenyző hatalmakkal Kína rovására.

Nagyon természetes, hogy Kína területi felosztásáról egyelőre még szó sem lehet. A megegyezés eszméje csak a kereskedelmi és gazdasági érdekeknek szorosabb megállapítása körül foroghat.

A mennyei birodalom pedig elég nagy és elég gazdag arra, hogy évtizedeken, sőt évszázadokon át helyet és piacot biztosítson a versenyben részes összes hatalmasságoknak.

Anglia, Német-, Francia- és Oroszország mellett Ausztria-Magyarország mint versenyző hatalom alig jöhet számba, de azért a kínai piacok megnyitása, illeőleg kiterjesztése Ausztria-Magyarország iparának kereskedelmének is nagy hasznára lenne.

Politikai szempontból azonban a kínai kérdés egyelőre csak annyiban érdekel bennünket, hogy Németországnak és Oroszországnak a legszélsőb keleten való elfoglaltsága Ausztria-Magyarország akcióképességét és az európai kérdésekben nyilvánuló vezérlő jelentőségét ujvban is megerősíti.

A Timesnek igaza van, amidőn Ausztria-Magyarországnak a kínai kérdéshez való viszonyáról így nyilatkozik:

„Az osztrák és magyár politika a keletázsiai eseményekből annyi hasznot húzhat, hogy az európai keleti kérdést nem kell feszegenie. Az orosz politikának több érdeke van Kínában, mint Törökországban Gluchovszki gróf ezzel számolt és már előre is beátta, hogy a Balkánpolitika gyengülése nének idővel sorra kell kerülnie. Csak Ausztria-Magyarország és Oroszország között kellett a differenciákat elosztatni. Ez sikerült, A viszony a két állam közt ujában még jobb lett. II. Miklós csár alatt a panszlavizmus is háttérbe szorult, pedig III,

Sándor csár idejében épp ez veszélyeztetette leginkább a jó egyetértést.

De amily bizonyos, hogy Anglia-Német-Orosz és Franciaország a távoli keleten való yerséngése Ausztria-Magyarország európai pozícióját jelentéknny mérvben megerősíti, épp oly kétségtelen, hogy az európai hatalmakkal a hármass és kettős szövetségen alapuló csoportosulása a legnagyobb akadály arra nézve, hogy a versenyző európaiak Kína miatt egymással harcra keveredjenek. A kettős és hármasszövetség ugyanis tisztán csak az európai erőviszonyok és a kontinentális sulygyen biztosítása céljából jött létre. S a két szövetségi szerződés nem tartalmaz semmiféle precíz megállapodásokat az ázsiai és afrikai hatalmi szférákat illeőleg.

Már a kínai-japán háboruban, különösen pedig a szimonoszeki békekötés alkalmával, ezt megelőzőleg pedig a Congo-ügyben, a sziam, a Neger és délafrikai kérdésben tapasztalhattuk, hogy Német- és Franciaország között táborban küzdött. Az is bizonyos másrészt, hogy Franciaország és Oroszország keleti érdekei nem mindenben fedezik egymást. — Francia politikai körökben mindinkább szaporodik tehát azok száma, a kik az orosz-francia barátság tulhajtása miatt veszélyeztetve látják Franciaországnak tengerentuli érdekeit.

Maga Humbert Alfonz, a nagy oroszbarát képviselő, akinek Hanotaáxhoz való viszonya közismeretű dolog, az Eclairben a kínai helyzetről ezt írja:

„Ha a többi hatalmak megváltoztatják sakkfiguráik állását, Franciaországnak is ezt kell tennie. Egyedül a kormány ítelheti meg, hogy melyik négyezőget foglaljuk el. Mindenesetre arra az operációra kell vállalkoznunk, amely leginkább járul hozzá, hogy Kínának azt a részét, a melynek egy napon kezünkbe kell kerülnie, minden más vállalkozás és vetélytárs ellen megvédjük.

S Oroszország nem is késedelmeskedett soká, hogy az ujabban felmerült francia agályokat eloszlassa. Megczáfolták ugyan a Brüsszélből érkezett ama hírt, hogy a párisi nagykövetté kinevezett Uruszov herceg, a ki állásának elfoglalása előtt a csár meghívására utazott, odamenet megállapodott Berlinben, hogy Honenlohe herceggel találkozzék, de azért nagyon valószínű, hogy e találkozás mégis megtörtént. Sőt jól beavatott politikai körök azt hiszik, hogy a csár utasított Uruszovot, hogy Németországnak, Oroszországnak és Franciaországnak a keletit ázsiai ügyekben való eljárását biztosítsa.

Ime tehát egy készülő új hármasszövetség, melynek bevallott célja, hogy a hatalmak egyensúlyát Ázsiában és Afrikában teljesen helyreállítsa.

Hogy létrejön-e az újabb hármasszövetség, azt senki sem tudhatja. A Francia- és Németország közti szorosabb szövetkezés — tekintettel a francia közvélemény németellenes hangulatára — egyelőre még nem igen látszik valószínűnek. S az európai és ázsiai béke érdekében ez a szoros barátság éppenséggel nem kívánatos, mert azon a napon, a melyen Franciaország elhatározta magát arra, hogy Németországgal szoros szövetségre lép, nemesak Ázsiában és Afrikában törne ki az Anglia ellen régóta készülő nagy világháború, de Európában is felbomlanék a régi hármasszövetség.

Székely Sámuel.

TARKA ÉLET

Logika.

Eppen távozni akartam egyik külvárosi vendéglőből, midőn egy sarok asztal mellett két hevesen vitatkozó férfi kötötte le figyelmemet.

— Igen, uram, a politikában sok olyan kérdés nyert már megoldást, mely első pillanatra kivihetetlennek tűnt fel, kiálhott érczes hangon az egyik ur, a szőke.

— Állítása még sem lehetséges — vetette ellen a másik.

— Vajjon miért? Hiszen Bánffy Dezső épp úgy lehet ellenzéki vezér, mint ahogy Tisza miniszterelnök lehetett.

— Az egészen más!

— Nem. Ugyanilyen eset. Azért ismételve és határozottan állítom, hogy Bánffy ellenzéki vezér lesz idővel.

Hangos kacaj kísérte szavait. Én is nevettem s nevetett az egész vendéglő. Még a kaszírón is mosolygott a jó ötleten, ami pedig rendkívüli dolog volt nála.

— Nem nevetséges ez uraim.

— Örültség!

— Uram! tartózkodjék a sértő kifejezésektől — kiáltott a szöke ur mérgesen.

— Bocsánat, nem akarom önt sérteni, tisztelem meggyőződését, bár azok merő képzelenségek.

— Csalódik, ha ilyenek véli. Köztudomásu, hogy Bánffy orrául fogva vezeti a nemzetet, mert határtalan furfangjával uralkodni tud fölötte.

— De nem az ellenzéken, miként ön állítja.

— Oh igen az ellenzéken is, melynek képviselői leszerelték s a Ház megszavazta általánosságban Bánffy javaslatát. Vagy nem igaz ez?

— Igaz, úgy van, zugott az egész vendéglői közönség, mely a vitaközök körül csoportosult.

— Bánffy tehát megnyerte a csatát, mert az ellenzék vezényszavára lerakta fegyverét.

— Ugy van, úgy van!

— E szerint Bánffy már most is az ellenzék vezére.

— Ugy van! úgy van! harsogta csak nem száz torok oly lelkesedéssel, hogy kétségbeesve menekültem ki az ajtón a megsejtülés veszély elől. Valami ellenállhatatlan erő azonban visszafordított a vendéglői ajtóhoz s önkéntelenül kiáltottam fel: eljen Bánffy Dezső az ellenzéki vezér!

— Eljen! — kiáltott egy visszhang tisztán, értelmesen s ennek hallatára meaculpat rebegtet, látva azt a mesés hatalmat, melynek meg a — v i s s z h a n g i s szolgálatában áll.

Gacs.

A Komlóssy pár ezüst menyeközje.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen január 3.

Rége látott a Bika diszterme olyan fényes társaságot egy-egy vacsora alkalmával, mint tegnap este, mikor Debreczen város társadalmának minden rétege sietett kifejezni rokonszenvét és örömét egy kiváló család derek tagjának családi ünnepén. A Komlóssy család vezér szerepét visz városunk közelében régóta. Nemzedekről nemzedekre száll a tradíció náluk, hogy a város közügyeiben tevékeny részt vegyenek meg van áldva mindig a tehetséggel is az illető, aki a családból erre vállalkozik. Lehet vagy lehetett felülük a közéleti szereplés terén bármi véleménye bárkiné, azt az egyet senki sem tagadhatta meg hogy egyik vagy másik iránynak harcosai közt az első hely illeti őket meg mindig. Épp azért tegnap este, mikor családi boldogságának egy nevezetes fordulópontját elérte a családnak az a tagja, aki most van a férfikor delében, K o m l ó s s y Arthur főjegyző és neje P u s z t a y Rózsa, egyaránt örömmel sietett körüjük mindenki, hogy vendégszerető asztalánál egészségeért s úgy maga, mint egész családja boldogságaért poharat üritsen.

Csak akit a legmélyebb családi gyász fekete fátyola tartott vissza, az maradt el a meghívottak közül s az is legalább levében kifejezte szerencsekívánatait a boldogságban, megelégedésben és sikerekben eltöltött huszonöt esztendő végpontjának elérése alkalmából... Ezek a szerencsekívánatok egyaránt illettek a jubiláns párt, gyermekeiket és az ősz örömanyt, aki ezüstös fűrtelivel a mulat s azzal együtt a tradíciót varázsolta közénk, a jelen emberei közé.

S a szívből jövő jókívánatokhoz csatlakozunk mi is, a saját munkásai, a kik

nap-nap mellett tanúi vagyunk a Komlóssy Arthur közéleti szereplésének s éltetjük őt, mint a saját igazi barátját. Könnyű volna a munkája az újságírónak, ha minden olvasó annyira részt venne benne, mint azt Komlóssy Arthur teszi évtizedek óta s kívánjuk, hogy ne csak az arany, hanem a gyémánt lakodalmon is olyan jókedvvel és fiatalos tüzzel járja a csárdást kedves élete párjával, mint tegnap este valamennyi vendégüknek lelki gyönyörűségére.

A jubiláns pár K i s s Áron ref. püspök és Wolffka Nándor kath. püspök közt foglalt helyet, — a főasztal virágokkal díszített főhelyén. Ugy őket, mint az ezüst haju öröm anyát, özv. Komlóssy Imréné sz. Thurzó Róza urhölgyet mindenki sietett ez örvendetes esemény alkalmából melegen üdvözölni. — Az ünnepelt pár gyermekein: Arthur, Lajos, Imre és Rózsikán kívül jelen voltak:

Hölgyvendégek:

Gr. Korniss Zsigmondné, Kiss Áronné, Puky Gyuláné, Veressné Szathmáry Teréz, Beressy Sámuelné, Igyártó Sándorné, Paksy Józsefné (Kassa), Tikos Istvánné, Szunyogh Sándorné Komlóssy Dezsőné, Kölcsey Sándorné, Szepesy Antalné, Szepesy Cizella, Fráter Erzsike, Pusztay Sándorné, Lokác Dezsőné, Dienes Barnáné, Dienes Klára, Áron Manoné, Balogh Imréné, Varga Ferenczné, Dr. Ujfalussy Józsefné, Szalay Józsefné, Vég Gyuláné, Fazekas Sándoré, Konez Ákosné, Tikos Imréné, özv. Kassics Paula.

A férfivendégek közül a következőket sikerült feljegyeznünk:

Gr. Dejenfeld József, Puky Gyula, Jekelfalussy és Perczel tábornokok, Szél Farkas Suvich ezredes, Paksy József, Kölcsei Sándor, Balogh Imre, Dobieczy Sándor, dr. Kola János, Kis Albert, K. Tóth Kálmán, Boczkó Sámuel, Rásó Gyula, Bíró Kálmán ezredes, Nyírri alezredes, Szunyogh Sándor, Igyártó Sándor, Szinay Gyula, Komlóssy Dezső, Karap Mór, Sesztina Lajos, Géressy Kálmán, Popper Alajos, Reichmann Ármin, Szilágyi Károly, Abraham László, Dóczy Imre, Balog Ferencz, Csiky Lajos, Nagy Zsigmond, Visky Károly, Kovács Lajos, Bacsoni Lajos, Fazekas Sándor Vég Gyula. Szőgyeny János, dr. Ozory István Szentessy János, Kertész János, L. Nagy Bálint, Fried Emil stb. a városi tanács és jegyzői kar összes tégjait, számos ügyvédet, bírót, orvost, kereskedőt, iparost és gazdalkodót. Ott voltak a helybeli lapok f. szerkesztői is.

Rendkívül elegánsak voltak: a menu kártya k i s. A boldog házaspár huszonöt év előtti arcképe állott valamennyin. Természetes hogy ezeket a karton lapokat mindenki elvitte s haza vitte kedves emlékei közé. A menu különben a következő volt:

Fogas, majonais, tatármártással.

Bélszín mártalék és haschéval.

Pulyka és kappan salátával.

Fagyaltok.

Gyümölcs és mignon sütemény

Asztali, vörös és szomorodni borok.

Az első felköszöntőt Komlóssy Arthur mondotta, a maga és neje részéről megjelent kedves vendégeit és összes jóbarátait éltetvén, Kiss Áron, dr. Wolffka Nándor püspökök mindketten az ünnepelő párt. Könyves Tóth Kálmán lelkész az örömanyt, Vég Gyula tb. főkapitány, az első vőfély, jó barátját Komlóssy Arthurt, Abraham László a meg nem jelenhetett polgármester, valamint a városi tanács nevében szintén az ünnepelt párt köszöntötték fel. Ugyancsak ő reájuk üritettek poharukat Géressy Kálmán és dr. Popper Alajos. A jókedvű előkelő társaság Rác Károlyék zenéje mellett késő éjfélig maradt együtt, mialatt számos üdvözlő távirat érkezett.

Színház.

Az államtitkár ur.

Tegnap este egy századvégi francia alkotmány, »Az államtitkár ur«, került színre. A vigjáték igazi francia szellemességgel, és nagyon sok francia sikamlósággal van megírva. Az előadás simán, gördülékenyen folyt

le és a közönség ugyancsak mulatni látszott, a darab kisebb nagyobb szellemessége és pikantérián, mert hát vannak olyanok, a kik az efféléket kedvelik n színpadon.

A vigjáték hőst, az eszonycsábítás misztikus párjába burkolt államtitkár urat, aki hivatala hatalmát használja fel arra, hogy magának a hivatalnokok feleségei közül kedveseket szerezzen; K o m j á t h y játszottá impozáns megjelenéssel; szöke bajusszal és kevés sikerrel. Nem jól érezte magát szerepében, amin nem is találunk semmi csodálkozni valót.

Annál ügyesebb alakítás volt a F e n y é r i é aki a becületés és ingyencz Bouquet szerepéből kitűnő alakot csinált. Minden szavát, minden mozdulatát a valódi természetesség jellemezte.

V i d o r elég elfogadható volt, ugyszintén S z i k l a y, B a r t h a, R u b o s és P ü s p ö k y is ügyesen játszották meg szerepeiket.

A női szereplők közül K i s s Irén vált ki tökéletes alakításával. H a l m i Margit változó sikerrel vezett át pikáns szerepén, S z a b ó Irmánál pedig ezuttal teljesen hiányzott az a kedvesség amely eddigi játékaikat jellemezte, s amelynek eddigi s i k e r e i t köszönheti.

Az előadást közepes számú közönség hallgatta végig.

— L. —

A tiszavidéki ág. hitv. ev. egyházmegye alakuló közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 5.

Ma délelőtt tartotta meg az ujonnan alakított tiszavidéki ág. ev. egyházmegye alakuló közgyűlést s egyzersmiat új felügyelőjének és főesperesének beiktatását.

A gyűlés lefolyásáról tudósítók a következőket j lenti:

Egészen megtelt a nagyfontosságú gyűlésre a vendéglátó debreczeni egyház templomába.

A város notabilitásai közül megjelentek:

Kiss Áron ev. ref. püspök, dr. Wolffka Nándor rom. kath. v. püspök, Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Rásó Gyula kir. tan. alispán, Jekelfalussy Lajos tábornok, Dobieczy Sándor m. a. v. üzletvezetője, Szunyogh Sándor kir. p. ü. igazgató, Géresi Kálmán kir. tanker. főigazgató, Csath Zsigmond kir. p. és tv. felügyelő stb., továbbá a helybeli ág. hitv. ev. egyház részéről S z l i u k a István gondnok, Boczkó Sámuel, Z i m m e r m a n n Gyula H a r a s z t h Gergely és dr. Horvay Róbert tanárok s az egyháztanács tagjai.

Az egyházmegye részéről megjelentek: dr. Meskó László orsz. képviselő, az új egyházm. felügyelő, Bartholomaei Desz János nyiregyházi lelkész, tb. főesperes, Materny Lajos főesperes, továbbá Varga Márton (Tokaj), Bortnyik György (Kölcse), Riszdorfer János (Nagy-Bánya), Boór Jenő (S.-A.-Ujhely), Gaterny Imre (Nagy-Várad), Kozlay József (Uj Kenőcz), Geduly Henrik (Nyiregyháza) lelkészek, Májerszky Béla felügyelő, Bogár Lajos főjegyző, Bencz László polgármester, gymn. h. felügyelő, Martinyi József főgymn. igazgató, Lefl-r Sámuel, Szaboczkly Imre, Porubszky Palgymn. tanárok, Pazár István el. isk. igazgató, Werner Gyula Kubacska István tanítók, Szopkó Alfréd, Barzó Mihály, Liptak Dániel, Simkó József (Nyiregyháza), dr. Lucz Ignác felügyelő, Ponzel Mihály jegyző, Matolcsi David presbiter Frank Lajos (Nagy Károly) Hönsch Dezső felügyelő, Löve Lajos presb. (S. A. Ujhely) Osterlamm Ármin felügyelő, Máté Andras tanító (Nagyvárad.)

A közgyűlés munkáját istentisztelettel kezdte, egy zsoltar elénekklével, melynek elhangzása után a debreczeni daegyület M á c s a y Sándor vezetése alatt B e e t h o-

v e n »Isten dicsőségére« cz. romek egyházi enekét adta elő.

Ezután G e d u l y Henrik nyiregyházi lelkész lépett a szószékre s rövid de mély hatást keltett imát mondott, Isten segítségét kérve az új egyházmegyére s a közgyűlés tanácskozásai a.

Az isteniltisztelt végeztével B a r t h o l o m e i d e s z J. nyiregyházi ág. hitv. lelkész, tb. főesperes a »Miatyánk«-kal nyitotta meg a közgyűlést, s Majerszky Béla h. felügyelő vette át a közgyűlés vezetését, a ki elmondta röviden a gyűlés történetét üdvözölte a megjelenteket s küldöttséget kért fel a megjelentek megbízó leveleinek átvételére és megvizsgálására a addig a gyűlést felfüggesztette, a gyűlés jegyzőül Geduly Henriket és dr. Horvay Róbertet kérte fel. A küldöttség eljárva munkájában, újra megnyitá a közgyűlés és Bartholomeidesz János mondott néhány szót az új egyházmegye alakulásáról s üdvözölte az új egyházmegyebe a felvidéki kb. be ezelt egyházak képviselőit, hazafiaságra és magyar beszédre kérve őket.

Ezután felolvasták a miskolci gyűlés jegyzőkönyvét s küldöttséget menesztettek az új esperesért és felügyelőért. akiket belep-tökrök élénk eljenzes fogadott. Az új vezéreket úgy a világi, mint az egyházi elnök néhány meleg szóval üdvözölték mire egymásután letették az esküt s úgy M a t e r n y Lajos főesperes, mint M e s k ó László felügyelő hosszabb és nagy hatást keltett beszédekkel, amelyeket jegyzőkönyvbe vettek.

Ezután B a r t h o l o m e i d e s z Jánost az egyházmegye tb. főesperesévé megválasztották s a mai gyűlés vezetéséért köszönetet zavartak meg.

Ezután a tisztviselői állásokat töltötték be. Egyházi jegyzőnek G e d u l y Henrik nyiregyházi lelkész, világi jegyzőnek dr. S z á n t h ó Gyula sárospatai jogakadémiai igazgató, ügyésznek dr. P r o k Gyula nyiregyházi ügyvédet választották meg, a pénztári ideiglenesen a nyiregyházi egyháznál hagyták s ideiglenesen további intézkedésig M e s z á m r o s Ferencz nyiregyházi főgimnáziumi tanárt választották meg.

Három dekanatusi kört alakítottak, egy zempéni, egy nyiregyházi és egy debreceni. Az elsőhöz csatolták a felvidéki egyházakat és S.-A.-Ujhelyt, a másodikhoz Nyiregyházat Tokajt és Uj-Klenóczyt, a harmadikhoz a többi.

A esperességi törvényszéket alakították meg ezután, mely áll 10 közbíróból, 4 világi, 4 lelkész, 2 tanár illetve tanító.

S az egyházmegyei számvivőszéket, mely áll az elnökségen kívül legalább 2 tagból.

Végül az egyházmegye anyagi ügyének rendelkezésére bizottságot küldött ki s az első közgyűlés véget ért.

Kossuth Lajos emlékszobra.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 4.

Magyarország leghűbbs fia s legnagyobb politikusa immár közel három éve o t n y n g s z i k a budapesti kerepesi úti temetőben.

Az a fenyves, országot megindító és az egész művelt világot bámulatra ragadó temetés, a melyben a magyar nemzet részese tette legnagyobb fiát, nagy mozgalmakat vert fel az egész ország közelében s annak behatása alatt mindeu vonzalmá elementáris erővel nyilatkozott meg a közös nepakarat:

Olyan emléket kell emelnünk K o s s u t h L a j o s n a k. aminőt még nem látott a világ.

Es megindult az országos gyűjtés. Minden nagyobb város társadalma elhatározta, hogy külön emlékművel fogja leróni a nagy száműzött iránti kötelesség adóját. Budapesten pedig nyomban megalakult egy nagyobb szabású gyűjtő bizottság, amelynek szótára ezrével érkeztek az adományok. A magyar sajtó meleg hangú felhívására özönével jött a pénz. Minden ember gyűjtött s azon az uton voltunk, a melyen haladva rövid idő alatt

megvalósulhatott volna a temetés alatt kifejezésre jutott közös vágya.

Sime idestova három éve már, hogy a nagy hazafi hamvai a hazai földben voriadnak s emlékének külső alkotásokban való megörökítése iránti tartozásaink, a melyeket önként s lelkesedéssel vállaltunk magunkra, még most is oly távol állnak a teljesítéshez, mint a nagy gyász első napjaiban.

Nem kutatjuk az okot, hogy miért van ez így. Nem vádoljuk a nemzetet hálátlansággal a multak nagy emlékeivel szemben, nem okozzuk a nagyobbára sőt majdnem kizárólag kormányparti férfiakból alakult szoborbizottságot sem balsikerért, mert a K o s s u t h Lajos emlékszobrának ügye nem egy párté, hanem az egész országé; hanem csak a mulasztásokra rámutatva figyelmeztetjük a nemzetet, hogy tegyünk eleget annak a fogadalomnak, amely egyértelműleg hangzott fel három év előtt a hazafiak ajkairól:

Olyan emléket állítsunk K o s s u t h Lajosnak, a minőt még nem látott a világ.

A magyar nemzet szava volt ez, s a magyar nemzet szava nem lehet pusztába szálló üres hang. Ha magunkra vállaltuk az eszme követését, nem hagyhatjuk azt az utókorra adósság gyanánt!

A budapesti gyűjtőbizottság úgy gondolta, hogy részéről már megfelelt annak a kötelezettségnek, amelyet annak idejé magára vállalt s hosszú keresés után talált magának egy olyan tényszerűt, a melyre az eszme megvalósítását rábízhatta és ez maga B u d a p e s t székes főváros, a melynek Kossuth Lajos népképviselője és diszpolgára volt. Átadta a begyűlt több százezer forintba ruzó összeget a főváros tanácsának, hogy az cselekedjék vele belátása szerint. A begyűlt adományok összege azonban sokkal kisebb, semhogy abból oly momentális alkotásokat állíthassanak fel, mint a milyeneket a gyűjtés küszöbén tervbe vettek s most a főváros van hivatva dönteni ez országos kérdés felett.

A székes főváros pedig, amint előrelátható, be fogja szüntetni a különben is elakadt gyűjtést és aztán hozzálat majd a kivit. lhez. Olyan mausoleumot es emlékszobrot fog készíttetni amilyen a pénzűl futja.

Erre enged következtetni azon felhívás, amit a főváros tanács nevében Halmos János polgármester az ország törvényhatósága közhire tétel végett intézett, s a melynek egy példánya ma érkezett meg a városhoz.

E felhívás következők nppen hangzik: Budapest székes főváros közönsége áthatva a tisztelet es a kegyelet azon erőszéi-öl, a melyeket hazánk nagy fia K o s s u t h Lajos iránt mindenkor táplált, folyó hó 2 án tartott közgyűlésében elhatározta, hogy a Kossuth Lajos emlékének megörökítésére eddig begyűlt es a jövőben begyűlendő pénzösszegeknek kezelését átveszi s hogy ehhez képest a Kossuth Lajos emlékének megörökítésére szolgáló mausoleum es szobor letesítése céljából szükséges intézkedések megtételét magára vállalja.

Ezen közgyűlési határozat alapján a szóban forgó gyűjtési vagyont f. é. október 11-én átvettük es az emlék létesítése iránt immár a tárgyalásokat is folyamatba tettük. Az átadó bizottság kijelentése szerint azonban még számos köküldött gyűjtőív s azokra esetleg törént, gyűjtések összege be nem érkeztek.

Hivatalos tisztelettel felkérem a tekintetes Tanácsot, hogy a feutieket a város egész területén kö z h i r r e t é t e t n i, s a m é g k ü n n l e v ő g y ű j t ő í v e k tulajdonosait az ivatek es a begyűlt összegeknek mielőbbi, de legkésőbb 1898. márczius végéig a székes főváros központi pénztárához leendő beküldésére felhívni méltóztatásuk.

Budapesten a tanács 1897. decz. 16 án tartott üléséből.

Halmos,
polgármester.

Az emlékek létesítése mindazáltal nem fog menni egyhamar. A főváros sem híres arról, hogy villámsebességgel intézi el ügyeit

Igy tehát a gyűjtés folytatására van elég idő. Mozduljon meg a nemzet es a társadalom s vegyék ujra kezükbe a félbehagyott gyűjtést! hogy beválthassuk a gyász pillanatában tett fogadalmunkat.

Kossuth Lajos emlékszobra legyen méltó Kossuth Lajoshoz.

— L. —

Táviratok.

Országgyűlés.

Budapest, jan. 5.

A képviselőház mai ülésén folytatták a bank es vámuügyről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását, melynek minden s z a k a s z á n á l számos felszólalás történt. K o s s u t h Ferecz több módosítást ajánlott. Nagyobb beszédet kivüle az ellenzékéről E ö t v ö s Károly mondott, míg a kormány álláspontját L u k á c s László pénzügyminiszter védte. A javaslat tárgyalását holnap folytatják.

Az Ugronpárt felosztása.

Budapest, jan. 5. (A D e b r. ered. táv.). U g r o n Gábor ma levelet írt B a r t h a Miklósnak, az országgyűlési U g r o n p á r t elnökének, — a melyben tudatja, — hogy t e l j e s e n v i s s z a l é p a p o l i t i k a i e l e t t ő l s e z t legfőképen azért teszi, hogy személye ne legyen akadály a függetlenségi frakciók teljes egyesületének.

Ujdonságok.

* Tisztelgések a főjegyzőnél.

Komlóssy Arthur városunk főjegyzőjénél házasságának 25-ik évfordulója alkalmából ma d. e. a város tisztikara. A tisztviselő a különböző osztályok szerint kisebb nagyobb csoportokban kerestek fel a főjegyzőt s fejezték ki előtte jó kívánataikat. A főjegyzőnek mindenki számára volt néhány nyájas szava s válaszában különösen a város iránti kötelességek pontos teljesítésére buzdította a tisztelőket.

Valasztások a közigazgatási bizottságban.

A ma délután tartando városi közigazgatási bizottsági ülés legfontosabb tárgya a különböző albizottságok tagjainak megválasztása lesz. A mult év végevel lejárt, az összes albizottsági tagok egy évre terjedt mandátuma s amint ma délután a fegyelmi bizottság, az árvászeki fellebbezési bizottság, erdőrendszeti es erdőkihágási II. fokú bíróság, a börtönvizsgáló, az utadók elleni fellebbezési, s kórházi, a gyámpénztári vizsgáló es a közmunkaügyi bizottságba.

* A polgári takarékos es segélyszövetkezetnél (Várad-utca dr. Fráter ház, a naponként jelentkező beiratkozók száma úgy felszaporodott e héten, hogy az intézet összes alkalmazottjai csak túlfeszített munka erővel képesek a tömegesen jelentkezőket a szokásos módon beiktatni es betéti könyvecskéikkel ellátni. — A beiratkozók száma már eddig is jóval meghaladta a remélt összeget, a mi a nagy közönség feltétlen bizalmának a jele. — Tekintettel a nagyközönségnek ezen rendkívül érdeklődésére, az intézet igazgatósága a folyó hó 3-án e célra egybehívott rendkívüli közgyűlésében elhatározta, hogy folyó évi február hó első napjáig elfogadjon új beiratkozásokat es az ezen ideig ujonnan belepő tagoktól nem szed mulasztási díjat. — Beiratkozni lehet naponként: d. e. 8—12-ig, délután 2—6 óráig.

* Jog es pénzügyi bizottsági ülés.

A városi jog- es pénzügyi bizottságot. folyó hó 7-én pénteken délután három órára összehívják, hogy több hozzá utasított ügyre nézve véleményt mondjon. Az ülés tárgyai lesznek:

1. A homokkerti szabályellenes építkezések. 2. Napdíjasok, hajduk es u czasaprók dragasági pótlék megadása iránti kérvényei. 3. A n.-várad-utczai aszfaltozás költségeinek fedezése. 4. A »László gyermekotthon« segély kérelme. 5. Szabó Gábor es neje kérvénye kishegyesi tanya földjükré bekebelezett stitu-

tum törlése iránt. 6. Balogh Miklós hasonló tárgyú kérelme. 7. A borellenőrző bizottság szervezeti szabályzata. 8. Polgárosítás iránti folyamodvány. 9. A tiszau uli ev. ref. egyh. kerületnek a főiskolai nyilvános olvasóterem céljaira kért évi 2000 forint segély iránti kérvényre. 10. A debreczeni vendéglősök és kávéosk stb. kérvénye a debreczenben tartandó országos kongresszus költségeire 900 frt segélyadása iránt.

Látványos, hogy ismét több oldalról appeal látnak a város aldozatkészségére, köztük a kollegium fentartó testülete a nyilvános olvasóteremnek a nagy közönség részére hozzáférhetőbbé tévése érdekében. Érdeklődéssel nézünk ama két kérelem sorsa elé is, amely a tanyabirtokok forgalmi korlátozást eszközöz ősrégi statutum erején ezéoz ujabh rést űtni. A városi közgyűlés csak öt héttel ezéolt határozta el, hogy ezt a szabályrendeletet tovább is fenntartani kívánja.

* **Ki ad többet érte.** Január 17-én, délelőtt 9 órakor érdekes árvelés lesz a vasuti pályaház III. osztályu várótermében. Ekkor árverelik azokat a mindféle tárgyakat, amelyeket az utasok fel év alatt a vonatokon felejtettek.

* **Ügyforgalom a III. kerületben.** A III. kerületi kapitányságnal a mult év folyamán 711 köhágási ügyet jelentettek be, melyek nek fele a büntető járásbírosághoz tétetett át. A közigazgatási iktatókönyv 3279 számot tüntet fel. Kjutott hát itt is a munkából.

* **Czimbalom a zeneakadémiában.** Szotyory Nagy Károly igazgató szerződtette Asbóth Vilma czimbalom tanárnőt, mert kitűnő képésítést nyert jelenleg Budapesten — sőt Allaga Géza j-les szerző s művész külön levélben is a legmelegebben ajánotta az igazgatónak. A pedagógiaiag képzett új tanárnőt ajánljuk a czimbalom tanulók figyelmébe. Szotyory Nagy Károly zene akadémiajában a beiratások tartanak az összes szakokra naponta d. u. 2—6 óraig. Telekj utca.

* **Az álarczos bál.** A debreczeni jogász és tisztviselő kör álarczos báljának rendezőse a követező meghívót küldte szét: »Meghívó a debreczeni jogász és tisztviselő kör könyvtára javára 1898. évi február hó 1-én, kedden, az »Arany Bika« szálloda dísztermében rendezendő szigoruan zártkörű álarczos táncszéltyre. A kör nevében: Puky Gyula elnök, Dobieczyk Sándor alelnök, Lengyel Imre alelnök, dr. Szűcs Géza titkár. Belépő-díj: Személy jegy 3 korona. Család jegy 8 korona. Páholya lépőknek nem kell külön személyi jegyet váltani. Jegyek csupan a meghívó előmütáse mellett válthatók: Zádor Lajos, Szent Királyi oTivadár, Weisz Sándor és Schwartz Benő és Békés Lajos urak üzletében és este a pénztárnál. Kezdeté este 9 órakor. Különösen a hölgyeket kérjük, méltóztassanak menn l többen megjelenni és bál belépő helyett színeszdominót öhenni. Az álarcz és domiuó-feltizenegykor a megadott jeire a női öltözében helyezhető el. A megszólítás joga csak az álarczosokat illeti meg.

* **Presbiterválasztás.** A helybeli ev. ref. egyházbán a mult hó 27. és 28. napjain lezajlott presbiterválasztásnál beadott szavazatokról szerkesztett és lepecsételt jelentéseket tegnap este bontottak fel az utcaiz szavazatszedő kü döttség elnökei és Kiss Aron püspök. A szavazatok revideáása azonban több napot vesz igénybe s csak azután hozható nyilvánosságra a névszerint kimutatandó hiteles, hivataos eredmény.

* **Ur és szolga.** Mulatságos história játszódott le tegnap délelőtt a kisujtácán az Aron-féle szesz pincze előtt. Klein Adolf egy debreczeni kocsmáros mit sem s-jtve bucsuzott el feleségétől, hogy az üres hordókat j ffele spirituszszal megtöltse ebben a nagy városban. »Jakab« meg is töltölte becsületesen a hordókat, be is dugaszolta, nem kellett tehát félni, hogy egy csepp is kieserog. Kleinnek meg egy kis dolga akadt a városban, ott hagyta tehát kocsisát szeke-restül együtt a pincze előtt. Egyszerre csak két felfegyverkezett csendőr tűnik fel a láthatáron és egyenesen az Aron pinczéjének tartanak.

— Ez a Klein Adolf szekere? kérdezik a kocsisától.

— Igen.

— Hol van az ur?

— A városban.

A csendőrök erre rémséges nyugalommal a szekérnek támaszkodnak és komoran maguk elé néznek.

Klein uram ott levő ismerősei megdöb. bentek és szinte sajnálkozni kezdtek, hogy ilyen embert ajándéknztak meg barátságukkal. Kis fia pedig heves sírásra fakadt, hogy az ő papáját a zsandárok keresik. Eközben Klein Adolfnak is megvitték a szomorú hírt Valóban szánalmas arczot vágott a szegény kocsmáros. Hirtelen átgondolt egész multján, életén, nem tette-e valami rosszat, nem bántott-e meg senkit... Nem, nem. Az igaz, hogy egyszer szombaton nem igen viselte magát koseron, no, de azért aligha keresik az állam emberei. Vastag verejtéke-cöppek gyógyöztek homlokán, melle erősen zihált, mire szekerehez ért.

— Ön Klein Adolf? — szólítják meg a csendőrök.

— I... i.e... igen.

— No, hát vegye a gyeplőt a kezébe, mert a kocsisát letartóztattuk.

Klein Adolf megkönnyebbülten vette ki a zsebkendőjét és törülte megizzadt homlokát.

* **Uj gyorsvonat Budazestről Nagyváradra.** Budapestről tavirja a N—d-nak oitani tudósítója azt a fontos hírt, hogy a magyar államvasutak igazgatósága egy uj gyorsvonat életbeléptetésével foglalkozik, mely Budapest Kolozsvár között közlekedne. Ez az uj gyorsvonat, mely Szonokon át Arad felemár etlebe is lépett, most kiterjesztetnék a kolozsvári irányban is és Budapestről reggel 6 óra 45 perczkor indulna; Nagyváradra pedig déli 12 órakor érkezne, ami a személyközlekedésnek mindenestre csak előnyére válna. Az uj gyorsvonat életbeléptetése március hónap elejére van tervezve. Kiváncsiak vagyunk, való-e ez a hír s ha van alapja, Debreczen hatóságai megteszi-e a kellő lépéseket, hogy P. Ladánytól folytatása legyen mi felénk is?

* **A népkonyha megnyitása.** A városi tanács a helybeli nőegyletek által tervezett népkonyha helyeül a csapó-utcaiz Kovács laktanya épületében jelölt ki három szobát, konyhát és kamarát. E helyiségeket tegnap szemlélték meg Roncsik Lajos tanácsnok és Stahl Géza főmérnök. A népkonyha valószínűleg e hét-n, szombaton nyílik meg. Az Adler Ignác valalkozó által főzendő ételleket naponta 2—2 nőegyleti tag jelenlétében osztják ki.

* **Kalandos gyerek.** Tegnap delben a nyiregyházi érkező vonatról egy ismeretlen asszony közeledett a pályaudvaron állomásozó rendőrhöz. Kezénél fogva vezetett egy 6 éves fiúcskát, akit átadott a rendőrnök, miután a gyereket egyedül találta a vonaton pénz és élelmiszer nélkül. A gyereket bevitték a II. ser kapitánysághoz. A rendőrijogalmazó csak annyit tudott kivenni belőle, hdgy Takács Ferencznek hívják, Nyiregyházan egy idegen asszony űltette a vonatra és — nagyon ehes. A rendőrség tudakozódására tegnap megjött a nyiregyházi rendőrség távirai megkeresése, egy gyermekcsavargót, akinek igazi neve Jaskó László, szállitassák vissza nyiregyházára, mert onnan szüleitől megszökött.

* **A dákorumán telefon.** Torontálmege pancsovai járásában történt. A főszolgabíró ur telefonnal akarta összekötni a járás községeit, hogy éjjel-nappal gyalogghassa főfelügyeleti jogait. Az egyik román hözség azonban sehogysem akarta teljesíteni a főszolgabíró rendeletét, tiltakozott, fellebbezett s már már úgy áll a dolog, hogy karhatalmat kell kirendelni a telefon érdekében. Mielőtt azonban erre került volna a sor a főszolgabíró maga elé idézte a község bíráját.

— Hát nem kell a telefon kérdezte tőle kemény hangon,

— Nem kell nagyságos uram.

— Aztán miért nem?

A bíró gondolkozóba jött s bátran kijelentette.

— Azért nem kell, mert nem tud oláhu.

A főszolgabíró arca kiderült.

— Hisz ha csak ez a baj, hagyján, édes fiam ez a furcsa jószág, ha akarum úgy beszél romanul, akár a pópátok.

— Nem hiszem én azt, én miadig magyarul hallottam; — volt a csökönyös oláh véleménye s addig nem tágitott, míg a főszolgabíró nem szóló oláhu a telefonba, a mire ugyancsak oláhu kapott választ a jámbor bíró füle hallatára, A brátye iziben megpuhult:

— Aujoye — mondta örvendezve — mégis hatalmas ember a főszolgabíró ur, meg tanított a telefon román szóra.

x **A sikerek legszebbike az a kellemes megnyugvás, mely a párisi Dr. Boiton Injeccio r i e n t a l készítőjét tölti el azon mindenféle hangoztatott hírral, hogy a fiatal emberek a tantal raj és más hasonló szert teljesen kiküszöbölnek, mert bajuk gyógyításánál pótolhatatlan és kitűnő hatásu a párisi Dr. Boiton-féle Injeccio Oriental.**

x **Budapestről** lakásomat áttéve a n. é. hölgyközönség részéről kitűntető partolásban részesülök, miért is fogadjak az illetők hálás köszönetemet. Tudatom egyttal, hogy a farsangalkalmával bálitöleteteket szükség esetén éjjeli munka segítségével — a megkívánt leg-rövidebb idő alatt elkészítek s hogy ezekhez rendkívül sokféle divatlapok, de különösen párisi remek modellek állanak rendelkezésemre. Izlésteljes elegans toilettek a most érkezett divat szerint készíttetek. Lakásom: Nagy uj tceza, Weinberger Lajos ur házába, 1707 sz. Tiszteettel Kronovitz Matid.

A Petőfi kiadatlan levele.

Az Irodalomtörténeti Közlemények január hónapi füzeté, Petőfi Sándor egy eddig ismeretlen levelet közli, melyet a költő Bacsó János ref. lelkészhez írt:

Bacsó János 1848. május 1-től kezdve fülöpszállási ref. segédlelkész volt s még abban az évben ságyári lelkészszé választottak meg. Lehet, hogy csak Fülöpszálláson a követválasztási mozgalmak idején ismerkedett meg Petőfivel, de nem lehetetlen, hogy már e.öb is ismerték egymást, mint 1843-ban Szalk-Szent-Mártonban, 1846-ban Laczházan kaplankodott, mely helyeken Petőfi nem egy költeményet írt. Eszes, tanult ember volt, a kinek néhány egyházi beszédén kívül az Életképek 1848. évi december 25. és 31. számában két költeménye is jelent meg. Bumat elzengeni es Riadó címmel. 1871. december 27-én hírtelen halállal halt meg Kaposvárott, hova megyei közgyűlésre ment. A levelet Safár János, Bacsó János egyik veje küldötte meg az Irodalom történeti közleményeknek. Tartalma érdekesen egészíti ki a Bankós Károlyhoz nyolcz nappal előbb írt levélben foglaltakat. Megnevezi ellenfel-segdeit is, aki bizonyosan Szeles László szabadszállási uri ember volt. Perczel Móral történt találkozását amabban nem említi. A miket a népről és annak műveléséről, a párbajról és képviselővé választásáról mond, lekül-tének, idealizmusának, őszinteségének s önézetének tulajdon természetes nyilatkozatai. A levél nyolczadrét papir összehajtvá. Czime ez: Bac-ó Jánosnak barátilag Fülöpszálláson, oldalt pedig Laczháza, Kun-Szent-Miklos. A czimzett neve mellett van a postabélyeg: Pesth 17—7. A levél szövege a köve kező:

Pest, julius 16. 1848.

Barátom, Jancsi!

Nem szeretem a levélírást, nem is igen érek rá a levélírára, azonfölül éppen ma adtam postára egy hozzád szóló leveletem, mindezek dacára sem hagyhatom felelet nélkül most kapott leveledet. Mi annak első részét illeti, sok hamis állítás között sok igazat mondasz. Igaz, hogy olyan a nép, a milyennek te rajzotod, de csatlakozol abban, ha hiszed, hogy én valami ideális testületnek

képzelem. nem barátom, én egy szikrával sem képelem különbnek, mint a milyennek lenni te állítod, de életem főörékvése az, hogy olyan ne maradjon, amilyen jelenleg. Sokan a nép nemesítését, művelését szizifusi munkának tartják, én nem; s éppen azért van erőm csüggedetlenül küzdeni az ő érdekében s ha én nem érném meg a boldogabb, szebb időt, még ér más s enyészszék elbár az óriási munkában az én fáradozásom nyomdoka, ne említsék bár az én nevemet a népregenerátorok nevei között, azért én boldogan halok meg amaz öntudattal, hogy lelkemből is cseppent egy harmat ama szentelt vízbe, mely az emberiséget ujjonnan meg fogja keresztelni. — Leveled második részét a párbajt illetőleg, attól én nem kevésbé undorodom, vagyis nem tartom kisebb bolondságnak, esztelenségnek, mint te. Tudom én, hogy becsületemet senki el nem veszi, el nem veheti és ha valaki elvonná, azt ugyan párbajjal vissza nem serezhetem; de itt nem is becsületem jött kérdésbe, hanem bátorságom s annak tanuját kellett adnom, nehogy feljogosítsak, felbátorítsak minden pimaszt, minden sehonnait, hogy velem packázzék, hogy inzu tájlon, piszkoljon. Nagy Károly azt mondja ama szemét cikkében, hogy »ha bajom van vele, álljak ki nyílt sisakkal, ő nem fog bátrálni előttem semmiben! Nem a meghiusult követség, nem Nagy Károly cikkének csárdai gorombaságai, hanem eme szavai, eme hetvenkedése tettette velem, amit tettem. Ez nyilvános kihívás a párbajra s ha én hátrálok, vagyis ki nem lépek, minden em er leköphetett volna és leköpiött volna s diadalmoskodott volna bizonyosan Nagy Károly, pedig ezt soha sem fogja velem tenni nemcsak olyan ember, kinek a vezetéknéve Nagy, hanem még olyan sem, a kinek a nagy epitetoua! Soha magam iránt mellőzve: ellenéb kötelességem nem volt, mint eme nyilatkozata után őt provokálnom s ezt megtettem Jókai és Pálfi által. Ők elmentek hozzá s kihívtak, de ő semmi szín alatt el nem fogadta a párbajt s miután sekundánsaim elhagyták őt, rohant Perczelhez s fölött bennünket, Perczel kinevelte őt... éppen azután találkoztam vele, hogy Nagy Károly eltávozott tőle s kacagva beszélte el a megtörtént jelenést. Ekkor írtam azt a néhány sornyi kis nyilatkozatot, mely a Pesti Hir-lapban s egyéb lapokban megjelent, melyben előadom, hogy Nagy Károly gyávan hátrált. Másnap az a his terjedt, hogy már kész elfogadni a párbajt s én — tulságos lovagiaságból — azonnal küldtem sekundánsaimat az övéhez. Szeleshez, ki a kihívott nevében kijelenté, hogy ez kész vivni karddal, mibe sekundánsaim nem egyeztek bele, ajánlván a párbj szabályaival meggyezőg a pisztolyt, mint erősebb fegyvert. Én nem akartam pusztá parádét, pusztá kardpöngötést vagy legfőbb néhány karczólást én koczára akartam tenni életemet abba a remény fejében, hogy lelvőm azt a silány fattyut, ki vakmerő volt oly veszett kutya módon nekem rohanni... de aki néhány nap előtt ama hetvenkedő frázissal ijjesztett a közönség előtt, nyomorúságosan visszahökken a pisztoly előtt! És ennyiből áll az egész affaire. Én eleget tettem magam iránti kötelességemnek, ő pedig szép mellekneveit a gyávával szaporította. Hogy föl nem pofoztam, annak köszönheti, mert nem akarom tenyeremet bemocskolni piszkos pofajával... amit mások tesznek vele, ahhoz semmi közöm, én senkit sem csilapítok, se nem ingerlek ellene. — Aki ennyit mond ez ügyről, mint én mondtam, az igazat beszél, aki kevesebbet vagy többet mond, annak ne higyj, mert hazudik. Végre ami a követséget illeti, annak megnyerése vegett soha és sehol egy lépést sem teszek többé ez életben... ha szüles e hazában egyetlen egy kerületnek sem lesz annyi becsületérmé vagy tulajdonképpen belátása, hogy engemet megválasszon, úgy Isten szentháromság ugyse nem érdemli meg Magyarország, hogy képviseljem.

Isten veled!

Öszinte barátod

Petőfi Sándor.

CSARNOK.

Egy napi igazmondás.

— Bartley H. elbeszélése. —

— Angolból. —

Midőn Ralph a szent beszéd ntán hazatért, otthon már minden csendes volt, ő is stietett tehát ágyába, azonban az álom sokáig kerülte s esse folyton a barátja által jósolt kellemetlenségeken járt.

Másnap reggel — mint rendszeren — az ebédlőbe ment, ahol nénjét már a kávékészítéssel és a »Morning Postba« elmerülve találta.

»Jó reggelt kedves bácsi, jó reggelt néni!« kiáltott Ralph, midőn a szobába lépett.

»Ah, jó reggelt Ralph? Hogy aludtál?« kérdi a bácsi és néni.

»Köszönöm, pompásan« — akarta mondani Ralph; minthogy azonban egy kis főfájása volt és nyugtalanul aludt, fogadásához híven így válaszolt: »Köszönöm, nem jól, mert egy kissé fáj a fejem.«

»Hogyan? főfájásod van?« kérdezé a bácsi. »Isten bocsássa meg bűnömöt, de a mai fiatalság olyan puhult. A te korodban azt sem tudtam, mi a főfájás, azt sem tudtam van-e fejem, csak mikor fészülködtem. Még most is... nézz csak rám... nem ugy nézek-e ki, mint egy harmincz éves fiatal ember?«

— Mindenesetre, e szó lebegett már Ralph ajkán, de fogadására gondolva, bátortalanul így felelt: »Mglehet, kedves bácsi, hogy igen jól érzi magát, de ami külsőjét illeti, nem a legjobban néz ki.«

— Hogyan? kiáltott fel Mr. John, aki azt hitte, hogy rosszul hall.

— Azt mondom kedves bácsi, hogy nem a legjobban néz ki, ismétlé komolyan Ralph.

— Mi? Hogyan? Nem jól nézek ki? Már miért? Beszélj!

— Igen hízik kedves bácsi, nyaka rövid, arca piros és lélekezete...

— Tehát kilátásom lehet a szélhűdéssel azt akarod ugy-e mondani?

— Mi tagadás benne, ugy van, válaszolá vontatva Ralph.

— Jézus Mária! és mily nyugodtan mondja ezt; látott már valaki ilyen szívtelességet?

Mr. Johnarea rendes körülmények között hiborpiros volt, most violaszínű lett, biztos jele annak, hogy öcsese szavai rendkívül izgatólág hatottak reá.

— De Ralph, kiáltott közbe a néni meglepődve, hogy itélhetsz ily kogyetlenül jó bácsikád felett? Mindenki irigyli egészségét. Csak a minap mondta Cockerel orvos ur, hogy a századik évét is elérheti és te szélhűdést jövedősz neki?

— Cockerel ur vagy meggyőződése ellenére beszél, viszonzá Ralph, vagy tudatlan ember, de én nem hazudom; a bácsi kérdezett én meggyőződésemet [hangja szerint feleltem.

— Meggyőződésed szerint, tehát te csak ugyan e véleményen vagy? No, persze! amit

az ember kíván, hisz is. Nemde, legjobban szeretnéd, ha most mndjárt megütne a szél?

— Nem, bácsi! Sőt ellenkezőleg, igen fájlalván, ha oly rögtön kellene meghalnia.

— Fájlalván! ismétlé növekvő elkeseredéssel Mr. John. — Mily nyugodtan mondja ezt: fájlalva, a mint fájlalja az ember egy bot, vagy óra elvesztését.

Ah, hogy örülne az öcsce, ha a szép örökséget mindjárt kezébe vehetné, melyre már régóta számít!

— Nem, nem! — szolt Arabella, — ne beszélj ily hangon! Ralph vigasztalhatatlan volna, ha valamelyikünk meghalna. Ugye bár, Ralph, te nem is gondolál soha az örökségre?

— Isten mentsen! lett volna Ralph felelete, ha fogadása nem jutott v lna eszébe.

— Szójj, Ralph! — sürgeté nénje.

— Vigasztalhatatlan? no, az épen nem volnék, de fajna!

— Hallod, fajna neki... mint egy zsebkendő elvesztése, de megvigasztalódnék!

— Oh, te szivtelen, háladatlan fiu!

— De gondolja meg, kedves bácsi! igyekezett védelmezni magát Ralph, hogy én huzsonhat éves vagyok, még alig léptem az életbe, hogyan tehe ő tehát fel, hogy ilyen fiatal emberrel, mint nálam, az idő be ne hegesztené e sebet. Hazudnám, ha azt állítanám, vigasztalhatatlan volnék.

»Szavaid kemény szivtelenséget árulnak el!« aki, ha egyszer haragra lobbant, nem egy könnyen csillapodott le, »persze«, már a fölött is gondolkoztal, hogy az örökséggel mit csinálsz?

»Be kell vallanom, hogy igen!«

»De Ralph, az Istenért, mit beszélsz?« kiáltott fel a néni. »Hisz ez a legdurvább sértetetés!«

»És örülsz a pénznek?« folytató keserűen a bácsi.

»Nem tagadhatom.«

»Tehát csakugyan igaz, hogy halálunk nem ejtene kétségbeesésbe?« kérdé ujra Miss Arabella.

»Oh, ez sok! kiáltott fel a néni s oly hevesen dobta magát a karosszékben, hogy rugói csak ugy recsegték, »na, valóban, bátyádnak igaza van, te istentelen, gonosz fiu, b o l o n d vagy.«

Ralphnak akaratlanul eszébe jutottak Bill szavai.

Mr. John hevesen járkált fel s alá a szobában, Végre megállott öcsese előtt s így szolt:

»Amint az előbb szemembe mondani merészeltél, vérlázító sértés. Unokaöcses így még sohasem sértette meg nagybátyját. Mindazonáltal nem feledem el, hogy szeretett, szegény Bob öcsénk fia vagy és nagylelkűen megbocsátok, ha bevallod, hogy magad se tudtad: mit beszélsz s hogy meggondolatlan, balga voltál.«

»Hallod, Ralph«, kiáltott fel nénje, könynyező szeméit reméyteljesen vetve öcsesére, »mondj hát az Isten szerelmére, hogy nem akartái bántani senkit.« »Szójj hát, szójj!«

— Folyt. köv. —

LOHSE'S

Edelveilchen

A legremekebb ibolyaillat, mely teljesen hasonlít a frissen szedett ibolya illatához.
Parfüm-Puder-Brillantine-Pipereviz-Szappan-Illatszernapárna.

GUSTAV LOHSE királyi udvari szállító
BERLIN W, Jägerstrasse 45/46.

Kapható minden illatszer-, diszmu- és drogua-üzletben valamint az összes bel- és külföldi fodrászoknál.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos ivenk, tabellák.

Gyászjelentések.

Hangverseny műsorok. Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Különlegességek kitünő magyarsággal helyesen kiállított **ÉTLAPOKBAN.**

Pinczérszámlák bor és sör czimkéik.

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.)

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények, tudományos és szakmunkák előállítása.

Névjegyek 50 krtól kezdve.

A „Debreczen” kiadóhivatala.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben. főpostával szemben